

Silah ve ruhsatlandırma¹

Fikret İLKİZ¹

ÖZET

Bu yazıda ilk olarak kanunlara göre silah tanımı yapılmıştır. Hukuksal anlamda silahla ilgili mevzuata ilişkin, özellikle silah ruhsat uygulamalarının mevzuatı hakkında bilgi verilmiş ve ilgili yasalarda yapılan son değişikliklerle ilgili yorumlar üzerinde tartışılmıştır. 2005 yılında İstanbul'da Valilik ve Umut Vakfı'nca düzenlenen 'Türkiye'de Bireysel Silahlanma Sorunu ve Çözüm Önerileri' adlı toplantının sonuç bildirgesinden söz edilmiştir. (Anadolu Psikiyatri Dergisi 2006; 7(ek sayı.1):18-27)

Anahtar sözcükler: Silah ruhsatı, bireysel silahsızlanma, yasalar

Guns and licensing

ABSTRACT

In this paper, firstly weapons are described according to the law. It discusses the legal code with special reference to gun licensing laws and the latest changes in those laws. It discusses the 2005 conference, 'The problem of personal weapons in Turkey, and suggestions for its solution' held by the Governor of Istanbul province and the Umut Foundation, and also the report resulting from this conference. (Anatolian Journal of Psychiatry 2006; 7(suppl.1):18-27)

Key words: gun licensing, personal weapons, law

Silah Tanımı

Silah, Arapça bir sözcüktür, 'uzaktan ve yakından canlıları öldürebilen, yaralayan, etkisiz bırakan, canlı organizmaları hasta eden, cansızları parçalayan, yok eden araç ve aletlerin tümü' olarak da tanımlanmıştır.¹ Eski Türk Ceza Yasası'nda 'silah' kavramından ne anlaşılması gerektiği tanımlanmamıştı. Ceza yasamızda her suç açısından uygulanabilir genel bir silah tanımı verilmemişti. Silahın suç unsuru sayıldığı durumlarda ise, neyin silah sayılacağı yargıcın takdirine bırakılmıştı. Ceza hukukuna göre silahtan söz edilince anlaşılması gereken, 'somut olayda nesnel niteliğine ve kullanma

biçimine göre önemli yaralanmaya yol açabilen, saldırı ve savunmaya yarayan her türlü teknik araç'tır. Ateşli silah deyiminden anlaşılması gereken ise, 'namluya dokunulduğunda içindeki barutun ateşlenmesi sonucu mekanik olarak mermiyi itekleyen her türlü silah'tır. Buna göre, Ceza Yasası bakımından yalnızca mekanik değil, kimyasal araçlar da uygulamada 'silah' tanımı içinde yer almaktadır.

12 Ekim 2004 kabul tarihli ve 5237 sayılı yeni Türk Ceza Yasası'nın Tanımlar başlığı altında 6. madde (f)'de 'silah' deyiminden:

1. Ateşli silahlar,
2. Patlayıcı maddeler,

---

¹ İstanbul Barosu avukatı, Umut Vakfı Yön. Kur. Üyesi, İ.Ü. İletişim Fak. ve Anadolu Ü. İletişim Fak. Öğretim Üyesi
E-posta: fikret1127ilkiz@yahoo.com

3. Saldırı ve savunmada kullanılmak üzere yapılmış her türlü kesici, delici veya bereleyici alet,
4. Saldırı ve savunma amacıyla yapılmış olmasa bile, fiilen saldırı ve savunmada kullanılmaya elverişli diğer şeyler,
5. Yakıcı, aşındırıcı, yaralayıcı, boğucu, zehirleyici, sürekli hastalığa yol açıcı nükleer, radyoaktif, kimyasal, biyolojik maddeler anlaşılacaktır.

6136 sayılı 'Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Yasa' 1953'te kabul edilmiş ve günümüz koşullarına uygun hale getirilmek için çeşitli değişikliklere uğratılmıştır. Bu yasada ateşli silahlar, tam otomatik olmamak koşuluyla namlu uzunluğu, fişek yatağı hariç 30 cm ve tüm uzunluğu 50 cm'yi geçmeyen, dumanlı, dumansız barut veya bu nevi bir patlayıcı ve itici gücü ile mermi, saçma, füze ile gaz ya da diğer nesnelere atabilen belli bir çapta namluya sahip aletler olarak tanımlanmıştır.

Kimler Silah Bulundurma Ruhsatı Alabilir?

Her türlü ateşli silah satın alınması, bulundurulması ve taşınması, 6136 sayılı Ateşli Silahlar Yasası ve bu yasalara dayanılarak çıkarılmış yönetmelikler ile 2521 sayılı Avda ve Sporda Kullanılan Tüfekler, Nişan Tabancaları ve Av Bıçaklarının Yapımı, Alımı, Satımı ve Bulundurulmasına Dair Yasa ile düzenlenmiştir. Emniyet Müdürlüklerinin web sitelerinde silahla ilgili ruhsat işlemleri ayrıntılı olarak yer almaktadır.

11/9/1981 tarih ve 2521 sayılı Avda ve Sporda Kullanılan Tüfekler, Nişan Tabancaları ve Av Bıçaklarının Yapımı, Alımı, Satımı ve Bulundurulmasına Dair Yasa, 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Yasa kapsamı dışında kalan yivsiz av tüfekleri, spor ve nişan tüfek ve tabancaları ve av bıçaklarının yapımı ve satışına ilişkin esasları belirlemek, taşınmasını ve denetimini sağlamak amacıyla kabul edilmiştir. Bu yasaya göre, yivsiz tüfeklerin satışında, satıcıdan satıcılık belgesi, alıcıdan av tezkeresi, yoksa mahallin en büyük mülkiye amirinden alınacak yivsiz tüfek sahipliği belgesi aranmalıdır. Hava veya gaz basıncı ile çalışan ateşsiz tüfek ve tabanca satışlarında ise bu belge aranmaz. Bu nedenle kamuoyunda çok sık olarak gündeme gelen bu tür silahların neden olduğu ölüm ve yaralamalar denetimsizlik konusunda haklı yakınmalara neden olmaktadır. Korkutmak amacıyla da imal edilse, sıkı denetime tabi olması, ya da silah olarak değerlendirilmesi daha doğru olacaktır. Bu aletlerin izinsiz üretimi veya satış listeleri ile belgelerin zamanında verilmemesine ilişkin cezalar vardır, ama yeterli caydırıcılığa sahip değildir. Silah ruhsatı almasına engel olan bir durumu bulunmayan, yirmi bir yaşını doldurmuş her Türk vatandaşı bulundurma amacıyla silah satın alabilir.

Ruhsat türüne yatırılması gereken harç miktarları Tablo1'de gösterilmiştir.²

Tablo 1. Silah ruhsat türlerine göre yatırılması gereken harç miktarları

Ruhsat türü	Süre	İlk başvuru ve yenileme harç miktarları
Bulundurma	5 yıl	488.30 YTL
Can güvenliği (Taşıma)	5 yıl	1526.00 YTL
Meslek mensubu taşıma (Kuyumculuk, müteahhit, döviz bürosu, şirket vb.) Yönetmelik 9. m. bentleri	5 yıl	1526.00 YTL
Yivli av tüfeği ruhsatnamesi (Taşıma)	5 yıl	1526.00 YTL
Yivli av tüfeği ruhsatnamesi (Bulundurma)	5 yıl	488.30 YTL
Yivsiz av tüfeği ruhsatnamesi	5 yıl	12.10 YTL

Ruhsat Almaya Engel Olan Durumlar

6136 sayılı yasa ve bu yasaya bağlı olarak çıkarılan 91/1779 sayılı yönetmeliğe göre aşağıdaki durumlar silah ruhsatı almaya engeldir:

1. Yirmi bir yaşını bitirmemiş olmak,
2. Fiziksel ve ruhsal yönden engel olan bir durumu bulunmak,
3. Ateşli silahla veya 6136 sayılı yasa yazılı

kesici delici aletlerle işlenen suçlardan hükümlü bulunmak,

4. Ruhsatlı silahıyla suç işlemek veya ruhsatlı silahının muhafazasındaki ihmal ve kusuru sonucu başkaları tarafından bir suç işlenmesine (intihar vb.) neden olmak veya ruhsatlı silahını geçici de olsa başkalarına vermekten mahkum olmak,

5. Yerleşim yerinde silah atmak veya silah taşınması yasak olan yerlerde silah taşımak,

6. Taksirli suçlar hariç, bir yıldan fazla hürriyeti bağlayıcı cezaya mahkum olmak, yüz kızartıcı suçlarla her türlü kaçakçılık kara para aklama, hayali ihracat, elektronik alet ve cihazlarla işlenen suçlar, resmi ihale ve alım-satımlara fesat karıştırmak veya devletin şahsiyetine karşı işlenen suçlardan birinden hüküm giymiş olmak,

7. Aynı veya farklı türden ikiden fazla suçtan dolayı hapis veya ağır para cezasına mahkum olmak,

8. Uyuşturucu ve psiko trop maddelerle ilgili bir suçtan mahkum olmak,

9. Ruhsatların verilmiş nedenleri ortadan kalktığı halde durumu ruhsatı veren makama altı ay içinde bildirmemek,

10. Orman Yasası'na muhalefet suçundan dolayı 6 aydan fazla hürriyeti bağlayıcı cezaya mahkum olmak.

Yukarıda belirlenen suçlarla ilgili olarak suç kaydı sonradan kişinin sicilinden silinmiş olsa, bütün sonuçları ile ortadan kaldırılmış olsa bile, silah ruhsatı almaya engeldir.

Bulundurma ruhsatı, meskende veya işyerinde olmak üzere iki şekilde düzenlenir. Bulundurma ruhsatlı silahların atış poligonu da dahil, zorunlu hallerde bir yerden başka bir yere nakli, mahal- lin en büyük mülki amirinin vereceği 'Silah Nakil Belgesi' ile olasıdır. Bu belgede belirtilen gün ve güzergah dışında silah, mesken veya işyeri dışına çıkarılamaz. Taşıt araçları işyeri veya mesken sayılmaz.

Bulundurma ruhsatlı silaha sahip kişiler, mesken veya işyerlerini daimi olarak değiştirmeleri halinde yeni adreslerini ruhsatı veren mülki amirliğe bildirerek silah nakil belgesi almak ve yeni adreslerinin kayıtlara geçirilmesini ve ruhsatına işlenmesini sağlamak zorundadırlar ve bulundurma ruhsatlı silahı nakil belgesi olmadan bir yerden bir yere götüremezler.

Taşıma ve bulundurma ruhsatları onay tarihinden itibaren beş yıl geçerli olup, yapılan inceleme sonucunda ruhsat almaya engel bir hali yoksa yenileme harcı alınmak şartıyla, her beş yılda bir yenilenir. Sürenin sona ermesinden bir

ay önce tebligat için gerekli işlemler başlatılır. Zabıtaca doğrudan veya Tebligat Yasası hükümlerine göre yapılacak yazılı tebligattan itibaren altı ay içinde ruhsatların mevcut durumlarına göre taşıma veya bulundurma ruhsatı olarak yeniletmeyenlerin o silaha ait ruhsatı iptal edilir. Bu yönetmelik hükümlerine göre devri sağlanır. Bu şekilde ruhsatı iptal edilen silah, hiçbir şekilde aynı şahıs adına yeniden ruhsata bağlanamaz.

Can Güvenliği Nedeniyle Silah Taşıma Ruhsatı Verilme Koşulları

İl valilerinin takdiri ile:

a) Yaptıkları iş, sosyal, ekonomik, kültürel ve mesleki etkinlikleri ya da buldukları yer ve zaman itibarıyla can güvenliklerinin ciddi ve harici tehdit ve tehlikelere maruz kalacağı kuvvetle muhtemel olduğu anlaşılan Türk vatandaşları ile karşılıklılık esasına göre ülkemizde çalışma ve oturma izni sahibi yabancı uyruklu şahıslara,

b) Şehit olan kamu görevlilerinin, korucuların, Türk Silahlı Kuvvetleri mensupları ile er ve erbaşların eş ve çocukları ile anne ve babalarına,

c) Bakanlığın muvafakati alınmak şartıyla 3419 sayılı Bazı Suç Failleri Hakkında Uygulanacak Hükümlere Dair Yasa uyarınca teslim olan veya güvenlik kuvvetlerine yardımcı oldukları için koruma altına alınanlara, istemeleri halinde silah taşıma ruhsatı verilebilir. Ancak, (a) bendinde geçen şahısların can güvenliklerinin ciddi ve harici tehditlere maruz kalacağı kuvvetle olası olup olmadığı valiler tarafından takdir edilir.

Bu ruhsatlar, gerektiğinde veya verilmiş nedeninin ortadan kalkması halinde, geçerlilik süresine bakılmaksızın geri alınabilir.

Silah Taşımalarına İzin Verilen Kamu Görevlileri

1. Cumhurbaşkanı, Başbakan, Bakanlar ve yasama organı üyeleri ile bu görevlerde bulunmuş olanlara,

2. Valiler ile Bakanlık merkez ve taşra teşkilatında görev yapan mülki idare Amirliği hizmetleri sınıfına dahil diğer görevlilere,

3. Yargıç, cumhuriyet başsavcısı, cumhuriyet savcısı ile bu meslekten sayılanlara,

4. Özel yasalarına göre silah taşıma yetkisine sahip görevlilere,

5. Köy ve mahalle muhtarlarına (demirbaş kayıtlı veya aldırılacak zati silahları için),

6. Açık denizlerde sefer yapan gemilerin 6762 sayılı Türk Ticaret Yasası'nın 1467. maddesin-

maddesindeki yetkileri bulunan gemi kaptanlarına (bu görevlerin devamı süresince demirbaşaya kayıtlı silahlarını taşıyabilirler),

7. Devlet, belediye, özel idare ve kamu iktisadi teşebbüslerinde koruma, bakım ve onarım işlerinde çalışanlardan:

a. Özel güvenlik teşkilatı kurulmayan kurum ve kuruluşlarda görevli bekçilere (görev yerinin dışına çıkarmamak koşuluyla, görev sırasında demirbaş silahlarını taşıyabilirler),

b. Elektrik enerjisi yüksek gerilim (enterkonekte) hatlarının kontrol, bakım ve onarım işlerinde çalışanlara (yerleşim bölgeleri dışında görev yaptıkları sırada demirbaşaya kayıtlı silahları taşıyabilirler),

c. PTT İşletmesi Genel Müdürlüğünün radyo-link, telsiz, uydu, yer istasyonu, kuran portör, havai hat, santral, şantiye ve benzeri posta ve telekomünikasyon tesislerinin yapım, işletme, bakım, onarım ve muhafazası ile bu tesislere ait bina ve yolların onarım işlerinde görevli yüksek mühendis, mühendis, mimar, eksper, teknisyen, hat bakıcısı, şoför dağıtıcısı, muhafız, şehrlerearası seyyar memur ve posta dağıtıcısı unvanları ile çalışanlara (yerleşim bölgeleri dışında görev yaptıkları sırada demirbaşaya kayıtlı silahları taşıyabilirler),

d. TRT Kurumu Genel Müdürlüğü radyo ve televizyon verici istasyonları ile radyo link istasyonlarında ve enerji nakil hatlarında çalışan başteknisyen ve teknisyenlerle bu tesislerin bakım, onarım ve muhafaza hizmetlerini yürüten başmühendis, mühendis, uzman, başteknisyen, şef teknisyen ve teknisyenlere (yerleşim bölgeleri dışında görev yaptıkları sırada demirbaşaya kayıtlı silahları taşıyabilirler),

e. Genel Müdürlüğe ait röle istasyonlarında görevli başteknisyen, şef teknisyen ve teknisyenlerle tesislerin bakım, onarım ve muhafaza işlerini yürüten başmühendis, mühendis, uzman, başteknisyen şef teknisyen ve teknisyenlere (yerleşim bölgeleri dışında görev yaptıkları sırada demirbaşaya kayıtlı silahları taşıyabilirler),

f. Özel güvenlik teşkilatı kurulmayan bankaların grup (toplu para) nakleden hizmetlilerine (grup nakli sırasında demirbaşaya kayıtlı silahları taşıyabilirler),

g. Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğüne bağlı hava limanı ve meydanlarının merkezlerinden uzakta bulunan VOR-NDB-DME ve Rd/link-Rd/FAR gibi seyrüsefer yardımcı cihaz istasyonlarında görev yapan teknik personele (yerleşim bölgeleri dışında görev yaptıkları sırada demirbaşaya kayıtlı silahları taşıyabilirler),

h. 14/06/1930 tarihli ve 1721 sayılı Yasanın 8. maddesi ile silah kullanmaya yetkili kılınan cezaevi birinci ve ikinci müdürlerine,

ı. Adalet Bakanlığına bağlı taşradaki adliye binaları ve cezaevlerinin korunması ile görevli bekçiler ve hizmet aracı şoförlerine (görev yerinde ve görev başında demirbaşaya kayıtlı silahlarını taşıyabilirler),

i. İnfaz koruma baş memurları ile memurlarına (ceza ve tutukevleri dışında demirbaşaya kayıtlı veya zati silahlarını taşıyabilirler),

j. Bakanlık merkez birimlerinde görev yapan ve Bakanlıklarınca uygun görülen hizmet aracı şoförlerine (görev yerinde ve görev başında demirbaşaya kayıtlı silahlarını taşıyabilirler),

k. Bilfiil görev yaptıkları sırada demirbaşaya kayıtlı silahları taşımaları kaydıyla Devlet Demir Yollarına ait trenlerin Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerindeki illere gidış ve gelişlerinde görev yapan makinist, tren şef ve gard frenlere,

l. Bilfiil görev yaptıkları sırada demirbaşaya kayıtlı silahları taşımaları kaydıyla Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Atıcılık ve Avcılık Federasyonu atış malzemelerinin nakil, muhafaza ve dağıtımından sorumlu kadrolu personeline,

8. Para işi ile uğraşanlar:

a. 09/06/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Yasası'na göre, Adalet Bakanlığınca atanan icra müdürleri ile icra müdür yardımcıları ve bunların bulunmadığı yerlerde aynı Yasanın 1. maddesine göre bu görevi yerine getiren kişilere (memuriyet görevlerinin devamı süresince demirbaşaya kayıtlı silahları veya varsa zati silahlarını taşıyabilirler),

b. Veznedarlara (görevleri sırasında ve görev yerinde demirbaşaya kayıtlı silahları taşıyabilirler),

c. Tahsildarlara (bilfiil görev yaptıkları sırada demirbaşaya kayıtlı silahları taşıyabilirler),

9. Özellik arz eden görev yapanlardan:

a. Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri, TBMM Genel Sekreteri veya bu görevde bulunmuş olan kamu personeline,

b. Sayıştay Başkan ve üyeleri, müsteşar, Başbakanlık ve Devlet bakanlıkları dahil bakanlıklara doğrudan bağlı kurum ve kuruluşların başkanları ile Müsteşar yardımcısı, Başbakan Baş müşaviri, Genel Müdür, Bakanlar Kurulu Sekreteri ve bu görevlerde bulunmuş olanlara,

c. TBMM Başkanlığı, Başbakanlık ve Bakanlıklar ile Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği özel kalem müdürlerine,

d. Devlet Denetleme Kurulu ve Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu başkan ve üyeleri ile Cumhurbaşkanlığı, Başbakanlık, bakanlıklar, müsteşarlıklar ve merkezi yönetim içinde yer alan diğer kamu kurumu ve kuruluşları ile kamu

iktisadi teşebbüslerinde asli görevleri ve kadroları teftiş ve denetim olan kamu görevlileri ile Sayıştay baş raportör, raportör, savcı, savcı yardımcısı, denetçi ve denetçi yardımcısına,

e. Büyükelçi, elçi, daimi temsilci, daimi temsilci yardımcısı, başkonsolos, başkonsolos yardımcısı, konsolos ve muavin konsolos olarak görev yapmış olanlardan halen Dışişleri Bakanlığı kadrosunda çalışanlara,

f. Sermayesinin yarısından fazlası Devlete ait olan kamu iktisadi teşebbüslerinin yönetim kurulu başkan ve üyeleri ile genel müdür ve yardımcısına,

g. Karayolları bölge müdürleri, bölge müdür yardımcısı ve şube şeflerine (görevlerinin devamı süresince demirbaşta kayıtlı silahları veya varsa zati silahlarını taşıyabilirler),

h. Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, Sermaye Piyasası Kurulu, Rekabet Kurulu, Telekomünikasyon Kurulu, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu, Kamu İhale Kurulu, Tütün, Tütün Mamulleri ve Alkollü İçecekler Piyasası Düzenleme Kurulu ile Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu başkan ve üyelerine,

ı. Belediye başkanları ve il genel meclisi üyelerine,

i. Emniyet Genel Müdürlüğü kadrolarında çalışan emniyet hizmetleri sınıfı personeli dışındaki diğer personele,

j. İçişleri Bakanlığı merkez kadrolarında görevli genel müdür yardımcısı, başkanlar ve daire başkanlarına,

k. Bilfiil görev yaptıkları sırada demirbaşta kayıtlı silahları taşımaları kaydıyla defterdar ve mal müdürlerine,

l. Bilfiil görev yaptıkları sırada demirbaşta kayıtlı silahları taşımaları kaydıyla Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü'ne bağlı bölge müdürleri, bölge müdür yardımcısı ve il müdürleri ile aynı Genel Müdürlüğün bölge ve il müdürlüklerinde arazide kontrollük görevi yapan kadrolu teknik personele,

m. Milli Savunma Bakanlığı Akaryakıt İkmal ve NATO POL Tesisleri İşletme Başkanlığı bölge müdürleri, işletme müdürleri, tank çiftlikleri şefleri ve depo müdürlerine,

Birinci fıkranın (a) bendinde belirtilenler ile (e) bendinin (1), (2) ve (3) numaralı alt bentlerinde sayılanlardan ayrıca silah bulundurma yetkisine sahip olanlar, hiçbir işleme ve harca gerek kalmaksızın bu silahlarını taşıyabilirler. Birinci fıkranın (b) bendinin (1) numaralı alt bendi ile (e) bendinin (9) numaralı alt bendinde belirtilen görevliler için, 2972 sayılı Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Yasa hükümlerine göre seçimle bu

görevlere gelmiş olma şartı aranır.

Taşıma Ruhsatı Verilebilecek Diğer Meslek Mensupları

Yasanın 7. maddesinin birinci fıkrasının (5) numaralı bendine dayanarak valiler, aşağıda belirtilen kişilere, durumlarının bu Yönetmelik hükümlerinde aranan koşullara uygunluğunun saptanması durumunda silah taşıma ruhsatı verebilir.

a. Yurdumuzda ikamet eden ve başka bir ülkenin fahri temsilciliğini yapan dışişleri meslek mensubu olmayan ve bu görevi Dışişleri Bakanlığı yazılı olarak doğrulanan Türk vatandaşlarına,

b. Sarı basın kartı sahibi basın mensuplarına, c. Kuyumcu ve sarraflar ile altın ve gümüş işleyen imalatçı ve toptancılara, bunların ortaklık veya şirket olarak çalışmaları halinde, bu işlerden sorumlu ortaklardan en fazla ikisine,

d. 14/8/1987 tarihli ve 87/12028 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Tekel Dışı Bırakılan Patlayıcı Maddelerle Av Malzemesi ve Benzerlerinin Üretimi, İthalatı, Taşınması, Saklanması, Depolanması, Satışı, Kullanılması, Yok Edilmesi, Denetlenmesi Usul ve Esaslarına İlişkin Tüzük hükümlerine göre patlayıcı maddeleri satın alma ve satış ruhsatı bulunan işyeri sahipleri ile patlayıcı madde deposu sahiplerine, yivsiz av tüfeği imalathanesi sahiplerine, ruhsatlı silah tamirhanesi sahiplerine ve işyerinde ve iş başında demirbaş silahları taşımak şartı ile patlayıcı madde ve fer'ilerini taşıma işlerinde görevli güvenlik belgesi sahiplerine,

e. Bankaların genel müdürleri, genel müdür yardımcısı, bölge müdürleri ve 4389 sayılı Bankalar Yasası'nda tanımı yapılmış şubelerin müdürlerine,

f. Hava yolu nakliye pilotu lisansına sahip yolcu ve para taşımacılığında görevli pilotlara,

g. Yıllık satış tutarı (cirosu) her yıl Bakanlıkça belirlenecek miktara ulaşan gerçek kişi tacirlerle sermaye şirketlerinin ve Tarım Satış Kooperatifleri ve Birlikleri ile Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliklerinin yönetim kurulu başkan ve üyeleri ile genel müdür ve yardımcısına,

h. Bakanlıkça Tarım ve Köy işleri Bakanlığının görüşü de alınmak kaydıyla bölgeler itibarıyla belirlenen normlara göre büyük tarım işletmesi sayılacak miktarda ve yerleşim yerlerinden uzaktaki arazisini, sürekli olarak bizzat işleten toprak sahiplerine,

ı. Bakanlıkça Tarım ve Köy işleri Bakanlığının görüşü de alınmak kaydıyla bölgeler itibarıyla belirlenen normlara göre büyük sürü sahibi

sayılacak miktarda hayvana sahip olup, geçimini münhasıran hayvancılıktan elde ettiği gelirlere sağlayan ve işi nedeniyle yaz-kış yayla veya otlaklara gidip gelmek zorunda olan sürü sahiplerine,

i. Yapı, tesis, inşaat ve büyük onarım işleriyle fiilen ve bizzat uğraşan müteahhitlere (ortaklık veya şirket söz konusu ise bu işten sorumlu ortaklardan en fazla iki kişiye),

j. Akaryakıt satışı yapılan istasyonlarda fiilen ve bizzat bulunan sahiplerine (ortaklık veya şirket söz konusu ise bu işten sorumlu ortaklardan en fazla iki kişiye),

k. Akaryakıt istasyonu sahipleri adına akaryakıt satışı yapanlara (demirbaşaya kayıtlı silahlarını işyeri ve işbaşında taşımak şartıyla),

l. Sigortalı olarak en az 50 işçi çalıştıran, fiilen ve bizzat bu işle iştigal eden iş sahipleri, bekçi, veznedar ve mutemetlere (ortaklık veya şirket söz konusu ise bu işten sorumlu ortaklardan en fazla iki kişiye olmak üzere iş sahibi sayılanlar zati silahlarını her yerde ve her zaman; bekçi, veznedar ve mutemetler işyeri ve işbaşında demirbaşaya kayıtlı silahlarını taşıyabilirler),

m. Şirket veya ortaklık söz konusu ise yönetimden sorumlu ortaklardan en fazla iki kişiye verilmek kaydıyla atış poligonu sahiplerine ve demirbaşaya kayıtlı silahları işyeri ve işbaşında taşımak şartıyla atış poligonlarını korumakla görevli bekçilere,

n. 25/04/1973 tarihli ve 1710 sayılı Eski Eserler Yasası'nın 8. maddesine göre tescil edilmiş olup, gerçek ve tüzel kişilerin mülkiyetlerinde bulunan taşınmaz eski eserlerin, anıtların korunmasıyla görevli, sigorta primleri ödenen bekçilere (işyerinde ve işbaşında demirbaşaya kayıtlı silahlarını taşıyabilirler),

o. Yerleşim yerleri dışında en az 100 adet fenni arılı kovan ile gezginci olarak bilfiil arıcılık yapan yetiştiricilere,

ö. 09/05/1955 tarihli ve 6551 sayılı Yasa hükümlerine göre izin alınarak tesis edilen patlayıcı madde depolarının korunması ile görevli bekçilere (demirbaşaya kayıtlı silahlarını işyeri ve işbaşında taşıyabilirler),

p. Daha önce valilik yapmış olanlar ile bakanlık merkez ve taşra teşkilatında görev yapmış Mülki İdare Amirliği Hizmetleri Sınıfına dahil diğer görevlilerden; adli ve idari yargı hakim ve savcılar ile bu sınıftan sayılanlardan; Emniyet Hizmetleri Sınıfına dahil Kadrolar ile M.İ.T hizmetlerinde çalışmış olanlardan asli memur statüsünü kazanmış olup ihraç ve benzeri nedenler dışında tamamen kendi isteğiyle kurumlarından ayrılanlara,

r. Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığından faaliyet izni almış ve dövize ilişkin işlemler yapmaya yetkili müesseselerin, fiilen ve bizzat bu işle iştigal eden sorumlu ortaklarından en fazla iki kişiye, (şirketin şubesi varsa şirket tarafından yetkili kılınmış fiilen ve bizzat ilgili şubede görev yapan bir kişiye),

s. Barolara kayıtlı bulunan avukatlara, 1512 sayılı Noterlik Yasası hükümlerine göre noterlik hizmetlerini yürüten noterlere,

ş. Yasayla kurulan kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının birlik, federasyon ve konfederasyon yönetim kurulu başkan ve üyeleri ile ticaret ve sanayi odaları, ticaret odaları, sanayi odaları, deniz ticaret odaları, ziraat odaları ve ticaret borsaları yönetim kurulu başkan ve üyeleri ile meclis üyelerine,

t. Yapılan soruşturma sonucu görevlerine son verilmiş olduğu anlaşılanlar hariç, 2972 sayılı Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Yasa hükümlerine göre seçilmiş ve bu görevlerde bulunmuş olma şartı ile en az bir dönem köy veya mahalle muhtarlığı yapmış olanlara,

u. Kesinleşmiş yargı kararı üzerine görevine son verilenler hariç, 2972 sayılı Yasa gereği seçilmiş ve en az bir dönem belediye başkanlığı veya il genel meclis üyeliği yapmış olanlara.

Taşıma Ruhsatı Verilebilecek Emekli Kamu Görevlileri

Madde 10. Yasanın 7. maddesinin (4) numaralı bendinin (A) ve (B) alt bentlerinde sayılan haller dışında emekli olan kamu görevlilerinden:

a. Vali, vali yardımcısı, kaymakam ve bucak müdürleri ile mülkiye müfettişi, daire başkanı veya şube müdürü gibi Mülki İdare Amirliği hizmetleri sınıfına dahil görevlilere,

b. Hakim ve savcılar ile Sayıştay Başkan ve üyelerine,

c. Büyükelçi, elçi, daimi temsilci, daimi temsilci yardımcısı, birinci müsteşar, müsteşar, başkatip, ikinci katip, üçüncü katip, başkonsolos, başkonsolos yardımcısı, konsolos ve muavin konsoloslara,

d. Emniyet hizmetleri sınıfına dahil kadrolarda çalışan personel ile M.İ.T. hizmetleri mensuplarına (Bunlar kurumlarıyla ilişkilerinin kesilmesi sırasında zati tabancalarına ait özellikleri emekli kimlik kartlarına işletmek suretiyle taşıyabilirler. Bu kimlik kartları silah taşıma ruhsatı yerine geçer.),

e. Çarşı ve mahalle bekçilerine,

f. 31/08/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Yasası'nın 77. maddesi gereğince görevdeyken

demirbaş silahını taşıyan orman muhafaza memurları ve orman bölge şeflerine, (bunlar emekli olduklarında satın alacakları zati silahlarını veya kanuni yoldan edindikleri şahsi silahlarını taşıyabilirler),

g. (f) bendi hariç, diğer bentlerde sayılardan 5434 sayılı Emekli Sandığı Yasası'nda değişiklik yapan 2898 sayılı Yasaya göre emekli olanlara,

h. Özel yasalarına göre demirbaş silah taşıma yetkisi bulunan Gümrük Muhafaza Teşkilatı amir ve memurlarına.

Eleştiriler

Yasal düzenlemelerle ilgili eleştirileri olan Av ve Yaban Hayatı Koruma, Geliştirme ve Tanıtma Vakfı'nın eleştirileri şöyle özetlenebilir:

2521 sayılı yasa, 'avda ve sporda' kullanılan yivsiz tüfeklerle, havalı tüfek ve tabancaları kapsamaktadır. 4915 sayılı Kara Avcılığı Yasası ile bazı maddeleri değiştirilen bu yasa, Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerin açık hükümleri ile zaman zaman çelişmektedir. Bu yasa silahların insanların can ve mal güvenliğini, ayrıca yaban hayatını tehdit eden biçimde kullanılmasını kolaylaştıran hükümler taşımaktadır ve yivsiz tüfek yapımını, alımını, satışını, bulundurulmasını ve taşınmasını, bireysel silahlanmayı teşvik etmektedir.

2521 sayılı yasa, Türkiye'nin taraf olduğu, örneğin, 1979 Bern Sözleşmesi gibi, bağlayıcı yasal metinlerin açık hükümlerine karşın, haznesi ikiden çok fişek alan yarı otomatik ve pompalı yivsiz tüfekleri, av tüfeği sınıfına sokmaktadır. Bu ise, yıllar içinde ateşli silahlar ile işlenen suçlarda en çok kullanılan, öldürücü, haznesi 10 fişeğe kadar alabilen, dolayısıyla atış ve tahrip gücü yüksek, pompalı ve yarı otomatik tüfeklerin yapımını, alım ve satımını, bulundurulmasını, taşınmasını ve kullanımını kolaylaştırmakta ve teşvik etmektedir.

4915 sayılı yasa bu tür silahların avcılık amacıyla taşınmasını ve kullanılmasını -avcılık belgesinin sınavla alınabilmesini hükme bağladığı için- zorlaştırmıştır. Ancak, 2521 sayılı yasanın yıllar boyunca yapılan tüm uyarılara karşın değiştirilmeyen, bu tür silahların bulundurma belgesi (şimdi yivsiz tüfek ruhsatnamesi) ile nakil araçlarında ve yerleşim yeri dışında taşınmasına olanak veren hükmü, bu tür silahların taşınmasını ve her türlü olayda kullanılmasını mümkün kılmakta, hatta teşvik etmektedir. Nitekim yivsiz tüfeklerle kişilere karşı işlenen suçlar, genel toplam içinde önemli sayıdadır.

6136 sayılı Ateşli Silahlar Yasası, özellikle yıllar içinde yapılan kanun ve yönetmelik değişiklikleri ile ateşli silah (bu yasa çerçevesinde, tabanca ve yivli av tüfeği) yapımını, alım ve satımını, bulundurulmasını ve taşınmasını teşvik eder duruma gelmiştir.

Sık sık çıkarılan aflarla aslında suç işlemiş kişilerin, cezalandırılmak bir yana, silahlarının ruhsata bağlanarak kendilerine iade edilmesi yoluyla ödüllendirilmeleri ve bu yolla yasa dışı silahlanma, silah kaçakçılığı adeta teşvik edilmektedir.

Özellikle yivsiz tüfeklerin imalat ve satışında denetim eksikliği vardır. Yivsiz tüfeklerin, 2521 sayılı yasadada 'av ve spor amacıyla alınması ve bulundurulması öngörüldüğü halde', satın alınması ve ruhsata bağlanmasındaki kolaylıklar nedeniyle, avcılıkla veya atıcılıkla ilgisi olsun olmasın hemen herkes bu tüfeklerden kolaylıkla edinmektedir. Bu nedenle Vakıf tarafından yapılan önermelere göre, 2521 sayılı yasanın kapsadığı 'avda ve sporda kullanılan yivsiz tüfekler' uluslararası yükümlülüklerimiz de dikkate alınarak yasadada yeniden tanımlanmalıdır. 2521 sayılı yasanın değiştirilmesi suretiyle, avcılık belgesi sahibi olmayan kişilerin, yivsiz tüfek ruhsatnamesi ile her türlü yivsiz tüfeği taşınması olanağı ortadan kaldırılmalıdır.

Yaban yaşamına zarar vermemek için ve ayrıca mala ve cana verdikleri zarar nedeniyle tabanca taşıma ve bulundurma ruhsatı verilebilecek kişiler ve meslek grupları en aza indirilmelidir. Hangi nitelikte olursa olsun, taksirli suçlar dışında bir kez dahi olsa suç işleyen kişilere, cezaları affa uğramış ve tüm sonuçları ile ortadan kalkmış olsa bile, ateşli silah (yivli-yivsiz tüfek ve tabanca) taşıma ve bulundurma ruhsatı verilmemelidir.

Zor alıma tabi tutulan her türlü ateşli silah, silahlı kuvvetler ve güvenlik mensupları dahil, kişilere ancak açık arttırma ile satılmalı ve bu silahlar üçüncü kişilere, miras yoluyla geçme hariç, hiçbir koşulda devredilememelidir.

Ruhsatsız ve kayıtsız her türlü ateşli silah bulundurmak ve taşımak, ticaretini ve naklini yapmanın yaptırımını ciddi biçimde ağırlaştırılmalıdır. Bu yaptırım, kesinlikle hapis cezası şeklinde düzenlenmeli ve tecil edilememeli, paraya çevrilememelidir.

Belirli bir süre verilerek, ruhsatsız ve kayıtsız her türlü yivli-yivsiz ateşli silahın ilgili makama teslim edilmesi sağlanmalı, bu silahları teslim edenler hakkında bir keze özgü olmak üzere

işlemi uygulanmamalı, ancak bu silahlar hiçbir koşulda ruhsata bağlanarak kişilere geri verilmemelidir. Her türlü ateşli silahlar yasa ve yönetmeliklerin tüm hükümlerinin uygulaması ile çok sıkı bir biçimde denetlenmelidir. Denetim, bireysel silahlanmanın ve ateşli silahların usulsüz olarak bulundurulmasının, alımının, satımının, her türlü ticaretinin, taşınmasının ve kullanılmasının önlenemesinin vazgeçilmez koşuludur.¹

Ateşli Silahların Kişilerce Alım ve Bulundurulmasının Denetimiyle İlgili Uluslararası Sözleşmeler

Bu konudaki en önemli çalışma Prof.Dr. Durmuş Tezcan tarafından gerçekleştirilmiştir. Özellikle uluslararası sözleşmelerden 28 Haziran 1978 tarihli 'Ateşli Silahların Kişiler Tarafından Alımının ve Bulundurulmasının Denetimine İlişkin Avrupa Sözleşmesi'nin çevirisini yapan Tezcan'ın bu konudaki geniş çalışması³ özellikle dikkate alınmalıdır.

Ateşli silahların bir yandan üretimiyle ihracat ve ithalatının, diğer yandan kişilerce alımının ve bulundurulmasının denetimi amacıyla kabul edilen uluslararası sözleşmeleri Tezcan'ın çalışmasından yararlanarak şöylece özetleyebiliriz:

9 Aralık 1999 tarihli Terörizmin Finansmanının Önlenmesine Dair Uluslararası Sözleşme ve özellikle Sınır Ötesi Suçluluğa Karşı B.M. Sözleşmesinin ekini oluşturan ve Avrupa Birliği Konseyinin, 16 Ekim 1996'da Birlik adına imzaladığı 31 Mayıs 2001 tarihinde Birleşmiş Milletler Örgütü tarafından kabul edilen 'Ateşli Silahların, Parçalarının, Unsur ve Mermilerinin Yasa Dışı İmalatına ve Ticaretine İlişkin Protokol' silahların denetiminde en önemli uluslararası sözleşmelerden biridir. Yine Birleşmiş Milletler Örgütü içinde kabul edilen ve ülkemizin taraf olduğu bir diğer sözleşme de, 4 Aralık 1997 tarihli 'Anti-Personel Mayınların Kullanımının, Depolanmasının, Üretiminin ve Devredilmesinin Yasaklanması ve Bunların İmhası ile İlgili Sözleşme'dir .

Avrupa Birliği bünyesinde, 18 Haziran 1991 tarihli 91/477/CEE sayılı AET Direktifi ile üye devletlerin toprakları üzerinde silahların denetimini sağlayacak bir tüzüğün kabulünü ve ateşli silah alımını ve bulundurulmasını, diğer yandan da diğer üye devletlere naklini belirleyen kurallar öngörmüştür. 1991 tarihli bu Direktif, sadece ateşli silahları esas almıştır. Direktif esaslarını dört başlıkta tasnif etmiştir. (A) başlığı altında yasaklar, (B) başlığı altında izinler, (C) başlığı

altında bildirimler ve (D) başlığı altında da ilk üç gruba dahil olmayan silahlar düzenlenmiştir. Direktife göre, ateşli silah alımı ve bulundurulması konusunda üye devletler, Direktif ekinde daha az olmamak kaydıyla sınırlayıcı hükümler kabul etmek zorundadır. Ateşli silahların bir üye devlete kesin olarak nakli konusunda ise, Direktif, silah bulundurma ruhsatına dayalı bir usul öngörmektedir. Direktif, Ateşli Silahlar Avrupa Kartı'na yer vermiştir. Üye ülkelerdeki seyahatlerde silah bulundurma ruhsatı gerekmele birlikte, av ve spor amaçlı olarak kişilerin serbest dolaşımı açısından gerekli olan hallerde bu zorunluluğa ayrıcalıklar getirilmiştir. Ateşli Silahlar Avrupa Kartı, ateşli silahları yasal yoldan elinde bulunduran ve kullanan kişinin istemi üzerine üye devletler tarafından verilecektir. Avrupa Konseyi tarafından 1 Temmuz 1982'de yürürlüğe giren 28 Haziran 1978 tarihli 'Ateşli Silahların Kişiler Tarafından Alımının ve Bulundurulmasının Denetimine İlişkin Avrupa Sözleşmesi' hazırlanmıştır. Bu Sözleşme 3 Nisan 1979 tarihinde Türkiye tarafından imzalanmasına karşın, bugüne kadar onaylanmamıştır.

Türkiye ile birlikte bazı üye devletlerin imzalamasından henüz onaylamadıkları bu sözleşme, ateşli silahların sınır ötesi hareketlerinin denetimine ilişkin basit ve esnek bir sistem oluşturmakta ve bir üye devletin toprağında bulunan bir ateşli silahın bir diğer üye devlette oturan bir kimseye satılması, nakledilmesi veya devredilmesi ya da zilyetliği devredilmeksizin bir diğer üye devlete sürekli şekilde nakledilmesi durumlarında uygulanmaktadır.

Sözleşme, öngördüğü iki tür denetim türü arasında seçim olanağı tanımaktadır: Bunlardan ilki, başlangıçta bir üye devletin toprağında bulunan bir ateşli silahın bulunduğu taraf devletin bir diğer üye devlette oturan bir kimseye bu silahın satılması, nakledilmesi veya devredilmesi halinde satış (nakil veya devir) işlemini bu üye devlete tebliğ etme yükümlülüğü getiren tebliğ sistemidir. İkincisi ise, ilgili iki taraf devletin ön izni olmaksızın işlemin yapılmasının mümkün olmadığı çifte izin sistemidir.

Sözleşmenin 10.maddesine göre:

- Her sözleşen taraf, ülkesinde oturmayan ve ilgili sözleşen tarafın yetkili makamlarından usulüne uygun şekilde önceden izin alamamış bir kişiye ülkesinde bulunan bir ateşli silahın hangi şekilde olursa olsun satılmaması, nakledilmesi veya verilmemesi için gerekli önlemleri almak zorundadır.

- İzne dayalı satışlarda ise, bu izin, bir kişinin ikametgahının bulunduğu sözleşen tarafın yetki-

li makamlarından usulüne uygun şekilde kendisine önceden böyle bir satış için izin verildiği kanıtlanmadıkça verilmez.

- Bu kişi, satışın yapıldığı sözleşen taraf ülkesinde ateşli silaha sahip olduğu takdirde, 1. bentte değinilen izin, sadece ilgili sözleşen tarafta oturanlar arasındaki bir satışa ilişkin izin kural ve koşullarına göre verilecektir.

- Ateşli silah derhal ihraç olduğu takdirde, 1. bentte değinilen makamlar, sadece söz konusu kişinin oturduğu sözleşen taraf makamlarının böyle bir satışa veya genel olarak bu tür satışlara izin verdiğini belirlemekle yükümlüdürler.

- Ancak yukarıda değinilen izinler, uluslar arası bir izin belgesiyle değiştirilebilir.

Ayrıca taraf devletler, yasa dışı ticaretin cezalandırılması ve bir devletten diğerine nakledilen ateşli silahların araştırılması ve ortaya çıkarılması konusunda karşılıklı yardımda bulunmayı da taahhüt etmektedirler.

Tezcan'ın silahların denetimi konusunda katıldığımız görüşüne göre,³ uluslararası düzeyde silah denetimi konusunda öngörülen düzenlemelerin ışığında Türkiye'nin öncelikle 1 Temmuz 1982'de yürürlüğe giren 28 Haziran 1978 tarihli 'Ateşli Silahların Kişiler Tarafından Alımının ve Bulundurulmasının Denetimine İlişkin Avrupa Sözleşmesi'ne taraf olması gerekir. Türkiye'nin taraf olduğu Sınır Ötesi Suçluluğa Karşı B.M. Sözleşmesinin ekini oluşturan 'Ateşli Silahların, Parçalarının, Unsur ve Mermilerinin Yasa Dışı İmalatına ve Ticaretine İlişkin Protokol'ün de bu Avrupa Konseyi Sözleşmesi ile birlikte onanması durumunda, ateşli silahların kişiler tarafından alımının ve bulundurulmasının ulusal ve uluslararası düzeyde daha etkin bir denetime tabi olması sağlanacaktır.

Sonuç

Umut Vakfı ve İstanbul Valiliği'nin işbirliği ile 24 Eylül 2005 tarihinde yapılan 'Türkiye'de Bireysel Silahlanma Sorunu: Çözüm Önerileri' Toplantısı'nda, Sosyal Durum, Medya, Hukuk ve Güvenlik çalışma grupları, ülkemizdeki bireysel silahlanma sorununu farklı bakış açılarıyla değerlendirmiştir. Görüş ve öneriler Umut Vakfı'nın www.umut.org.tr web sitesinde ayrıntıları ile yayınlanmıştır. Bu çalışma aşağıdaki **sonuç bildirgesi** ile kamuoyuna açıklanmıştır.⁴

"Kültürümüzün, şiddete ve silaha yatkınlık yaratan, şiddeti kanıksamayı doğuran öğeleri bulunmaktadır. Açık iletişim alışkanlığının olmaması, bireysel ve toplumsal güvenliğin sağlanmasını-

dan sorumlu aktörlere duyulan güven eksikliği, güvenlik güçlerinin oransız güç kullanımı, barış kültürünün tesisinden sorumlu olanların şiddet uygulayıcısı olabilmeye özellikleri, sorunu pekiştirmektedir.

Silahlanmanın önlenmesi ve sorun alanlarının çözümlenmesinde toplumsal değerler, kültürel öğeler ve silahlanma nedenlerini içeren kapsamlı araştırmaları temel alan, toplumun tüm kesimlerinde tutum, davranış ve dil değişikliği yaratacak, şiddet içermeyen sorun çözme yöntemlerini, insan haklarını ve barış kültürünü hedefleyen eğitim modelleri geliştirmeli ve hızla hayata geçirmeliyiz.

Silahlanma sorunu toplumun tüm kesimlerince benimsenmedikçe, kesin çözüm üretmenin olanaksızlığına inanıyoruz. Bu nedenle saptama, görünür kılma ve izlemeyi içeren, farkındalık yaratma amaçlı, yaygın ve yüksek sesli kampanyalar yürütmeliyiz.

Medyada yer alan şiddet ve bireysel silahlanma görünümlerinin çok ve çarpıcı, bu görünümlere karşı izleyici-okuyucu-dinleyiciler tarafından götserilen tepkilerin ise yok sayılabilecek kadar az ve etkisiz oluşu; medya ve şiddet ilişkisinin demokratik kültür açısından ele alınması gereğini ortaya çıkartmaktadır.

Farklı yayın politikaları ve popüler medyanın var olan durumu meşrulaştırıcı yaklaşımına karşı, Türkiye Gazeteciler Cemiyeti'nin 'Türkiye Gazetecileri Hak ve Sorumluluk Bildirgesi' vazgeçilmez bir metindir. Bu bildirgenin yanı sıra, yurttaşların medyayı doğru algılamaları ve bilinçli konuma gelebilmeleri için 'medya okuryazarlığı' kavramının eğitim kurumlarının da desteğiyle tanınması, uygulanması ve yaygınlaştırılması gerekmektedir.

Türkiye'nin uluslararası sözleşmeler bağlamında 12.02.2004 tarihli 5095 sayılı 'Sınır aşan Örgütlü Suçlara Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek Ateşli Silahlar, Parçaları ve Aksamaları ile Mühimmatının Yasadışı Üretimine ve Kaçakçılığına Karşı Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunmasına Dair Kanun'un kabulü memnuniyet vericidir.

Ayrıca Türkiye'nin 03.04.1979 tarihinde imzaladığı, ancak henüz onaylamadığı 1 Temmuz 1982 tarihinde yürürlüğe girmiş bulunan 'Ateşli Silahların Kişiler Tarafından Alımının ve Bulundurulmasının Denetimine İlişkin Avrupa Sözleşmesi' onaylanmalıdır.

1 Ocak 1993 tarihinden itibaren ateşli silahların alımı, bulundurulması ve diğer ülkelere naklini

belirleyen 18 Haziran 1991 tarihli 91/477/CEE sayılı AET direktifini de anımsatarak, ülkemiz yasal mevzuatının uluslararası sözleşmeler de dikkate alınarak yeniden gözden geçirilmesinde yarar bulunmaktadır.

Özellikle 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanun ve Yönetmeliklerle diğer yasal mevzuatımızda değişiklikler yapılmalıdır:

Güvenlik görevlileri dışında kimseye 'Taşıma Ruhsatı' verilmemesine yönelik uzun dönemli çalışma hedeflenmelidir.

Kısa dönemde 'ciddi hayati tehlike'nin varlığı halinde ruhsat verilmesi ve diğer yasal mevzuat bakımından ruhsat işlemlerinin daha katı kurallara bağlanması gereklidir.

Mevcut yasal düzenlemede bulunan 5 yıllık ruhsat süresi 2 yıla indirilmelidir. Bir kişiye birden çok ruhsat verilmemelidir.

Bireysel silahsızlanma asıl hedef kabul edilerek, özellikle ruhsatsız silahların teslimi, edinilmesinin özendirilmemesi ve etkin pişmanlık konusunda yasal düzenlemeler geliştirilmelidir.

Bireysel silahlanmanın güvenlikle ilgili boyutunda silah ruhsatı talebini azaltıcı, etkin önlemlerin ivedilikle yasal mevzuatta yer alması, ruhsatsız silahların kayıt altına alınması ve cezai müeyyidelerin artırılması,

Türkiye'yi kapsayan tek bir veri tabanının oluş-

turulması, taşıma ruhsatlarının kapsamının daraltılması, mümkünse bulundurmaya çevrilmesi, taşıma ruhsatının işyerinde ve işbaşıda sınırlandırma koşulunun yasayla düzenlenmesi, kuru sıkı silahlar ve alkollü iken silah taşımamanın yasaklanmasıyla ilgili düzenlemelerin yapılması,

Can güvenliği ile ilgili silah talebinde ruhsat verme usulünün tartışmaya açılması, ruhsatlandırmada kişilerden istenen sağlık raporlarının sağlık kurulu raporu olarak düzenlenmesi; mutlaka kişinin öfke, kişilik, tepkisel ve ruhsal hastalığını kapsayan ayrıntılı psikolojik testlerin zorunlu hale getirilmesi ve raporun ilgili kuruma gizli olarak gönderilmesi, pratik ve teorik eğitimi kapsayan sertifika programının zorunlu hale getirilmesi, alt yaş sınırının yukarı çekilmesi, üst yaş sınırı getirilmesi,

Ruhsat süresi bitimini takiben 6 ay içerisinde yeniletmeyenlerin tebligata gerek kalmaksızın ruhsatlarının iptal edilmesi, yıllık mermi sayısının kısıtlanarak tüketim takibinin yapılması, ayrıca silah muhafaza ve denetimlerine ilişkin kontrol sistemlerinin oluşturulması gerekmektedir.

Kamuoyunda benimsenmiş olan 28 Eylül tarihinin Dünya Bireysel Silahsızlanma Günü olarak kabul edilmesi önerisinin TBMM ve hükümete sunulması,

Ayrıca BM tarafından kabul edilmesi için gerekli girişimlerin başlatılması tavsiye olunur."

KAYNAKLAR

1. Göçer S. Silah Kavramı ve Hukuki İncelemesi. Aydınçık (Yozgat) Cumhuriyet Savcısı. www.yayin.adalet.gov.tr/adaletder/18_sayi.htm
2. Av ve Yaban Hayatı Koruma Geliştirme ve Tanıtma Vakfı'nın İçişleri Bakanı Abdulkadir Aksu'ya gönderdiği 16 Şubat 2006 tarihli Ateşli Silahlar,

- Bireysel Silahlanma konulu yazı.
3. http://www.egm.gov.tr/apk/dergi/36/web/ceza_hukuku/prof_dr_durmus_tezcan.htm
4. <http://www.umut.org.tr>